

PREMI SOLIDARITAT 2010

Palau del Parlament, 15 de febrer de 2010

La presidenta

Senyores i senyors, bona tarda. Iniciem l'acte de lliurament del Premi Solidaritat 2010 i de la menció especial als mitjans de comunicació, atorgats per l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Té la paraula el senyor Jaume Saura, president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

El Sr. Jaume Saura (president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Moltes gràcies.

Molt honorable presidenta del Parlament de Catalunya, il·lustres diputats i diputades, digníssimes autoritats, senyores i senyors, amics i amigues, el lliurament d'aquest premi, del Premi Solidaritat, ens dona cada any l'oportunitat de reconèixer la tasca, la trajectòria, d'una entitat o una persona que ha destacat en la defensa dels drets humans a casa nostra, i també de fer el mateix amb els mitjans de comunicació, amb els professionals de la ràdio, la televisió, la premsa, que donen veu als qui no en tenen. I també ens dona l'oportunitat, com que és una vegada l'any, de fer una mica un balanç de la situació dels drets humans a casa nostra i al món en aquest any.

Deixeu-me que comenci, aquesta vegada, pel món, i fent un esment molt especial del que ha passat ara fa pocs dies, setmanes, a l'altra riba de la Mediterrània, a Tunísia i a Egipte. Les revoltes d'aquests països ens demostren una vegada més que democràcia i drets humans són dos elements íntimament vinculats, que no hi ha democràcia sense drets humans i que sense drets humans les injustícies socials –recordeu que en aquest cas va ser la pujada abusiva dels aliments, de productes bàsics, el que va fer esclatar l'espurna de la revolta– són molt més insuportables.

Però això ja s'ha dit. Jo el que volia destacar aquí és una altra cosa, i és la importància de llibertats fonamentals com la llibertat de premsa i la llibertat d'informació, que és la raó per la qual vam instituir la menció als mitjans de comunicació, que enguany ha recaigut en el programa 'Solidaris' i en Rita Marzoa, però que jo, ni que sigui simbòlicament, perquè no és el cas, aquesta vegada voldria fer extensiu –hi insisteixo, simbòlicament– als professionals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels que ens han fet arribar cada dia, puntualment, la informació del que passava a Egipte –a Tunísia també, però sobretot a Egipte–, en alguns casos amb risc de la seva vida,

de la seva seguretat. Jo crec que sense que serveixi de precedent s'hauria de fer un homenatge a aquestes persones: l'Albert Elfa, en Joan Roura i tots els professionals que han estat allà.

Mirant cap a casa, és obvi que la crisi econòmica ha posat d'actualitat entitats com la que avui guardonem, com la que avui reconeixem. El Banc dels Aliments fa una tasca importantíssima que el David Bondia ens glossarà en la següent intervenció, però jo crec que el que remarca la feina del Banc dels Aliments és que l'alimentació no és solament una necessitat vital, que òbviament ho és; és un dret humà fonamental, és un dret humà, i, com els altres drets socials, com el dret a l'habitatge, com el dret a la salut, com el dret a l'educació, és dels que més pateix en contextos de crisi econòmica. I no solament per la crisi econòmica, sinó que, malauradament, de vegades, per les reaccions, per les respostes institucionals a les crisis econòmiques.

Els drets socials sovint han estat vistos com drets minoritzats, inferioritzats respecte als drets civils i polítics, cosa que no és el cas al nostre estatut de Catalunya, per exemple, en què estan en igualtat amb la resta de drets. I, per tant, crec que en el nostre context, en el context de casa nostra, és menys tolerable que aquests drets es posin en risc. I em refereixo a coses de què es parla avui, com el copagament, que segons com es faci pot posar en risc el dret a la salut. O el tema de l'educació; no tant el tema que hi hagi més o menys digitalització a l'aula, que això pot ser anecdòtic, sinó que hi hagi menys professors, menys ràtio professors/alumnes a les aules de casa nostra; això sí que pot posar en risc el dret a l'educació. O quan hi ha persones que no poden pagar la hipoteca i no solament els embarguen el pis i es queden sense llar, sinó que a més continuen tenint un deute impagable amb els bancs.

Això són atemptats contra els drets socials. Tots tenim unes responsabilitats –les institucions, però també nosaltres, la societat civil, les persones– per fer front a aquests reptes. Assumim des del principi que això no són luxes. Moltes vegades sembla que hem assolit un nivell de benestar que ens fa opulents o ens fa una societat de luxe, i que, per tant, en un context de retallada són assumibles les retallades socials. Es pot entendre que en moments com aquest no es pugui créixer, que no es puguin millorar els estàndards socials, però la doctrina del comitè de drets socials de les Nacions Unides i d'altres institucions públiques internacionals ens diu que el que no és acceptable són les mesures de regressió. Com a mínim, mantinguem el que tenim.

En aquest context hi ha un col·lectiu que pateix la crisi d'una forma especialment virulenta, que és el dels nouvinguts, les persones immigrants. I aquí, també, el balanç, com en tantes altres coses, és ambivalent. Jo estic molt orgullós de dir, i ho he dit fora de Catalunya, que aquest Parlament fa pocs mesos va aprovar, amb un amplíssim

consens, una llei que és modèlica, que es mira en altres comunitats autònomes, que és la llei d'acollida dels immigrants, de primera acollida, una llei que ha de facilitar la integració de les persones nouvingudes, una llei que farà formació en llengua, però també –cosa molt important des del punt de vista d'una institució com la nostra– una formació en drets i deures de les persones immigrants.

Per tant, en tenim una de freda i una o diverses de calentes, que en diuen. No des del Parlament, però sí des d'instàncies polítiques, es fa un debat en relació amb la immigració que de vegades sembla que vulgui atiar el fantasma de la xenofòbia en el sentit més etimològic del terme, de por a l'estranger, crear la sensació que l'estranger és una persona estranya, enemiga, causant o provocadora de la crisi, perversificadora de les nostres essències. Hi ha coses que no entenc: el debat del burca. És obvi que el burca, crec que hi estem tots d'acord, és una cosa nefasta per a la dignitat de la dona, però prohibir el burca a l'espai públic invisibilitza un problema. I crec que confonem, o es confonen de vegades, segurament de bona fe, la malaltia amb el símptoma. El burca és un símptoma d'alguna cosa, però si l'amaguem no ajudem les dones que tenen una situació d'opressió a les seves llars. Per tant, no confonguem una cosa amb l'altra. O quan parlem del civisme en relació amb el reagrupament familiar. Una cosa és el tema de l'arrelament, però el reagrupament familiar, el dret a la vida privada familiar, és un dret fonamental. No pot ser que per una qüestió de dret administratiu, de civisme, es neguin drets fonamentals. A l'incívic se l'ha de multar, òbviament, no es poden tolerar actituds de mala convivència, però d'aquí a negar drets fonamentals crec que hi ha un pas massa gran.

En fi, senyora presidenta, jo crec que enguany el nom del nostre premi, el Premi Solidaritat, és més escaient que gairebé mai, perquè avui reconeixem una entitat que es basa precisament en això: en la solidaritat de tantes i tantes persones que no solament donen el seu ajut voluntari per col·laborar amb l'entitat, sinó que donen aliments i béns per donar suport a les persones i a les famílies que han caigut en situació de pobresa. I, de la mateixa manera, el programa 'Solidaris', a què feia esment abans, no solament parla de drets humans, sinó que, i jo crec que és molt rellevant, dóna veu a les persones que des de la societat civil són al carrer lluitant a favor dels drets humans.

Vull, doncs, acabar les meves paraules felicitant el Banc dels Aliments i el programa 'Solidaris' per aquests guardons, que crec que són molt merescuts, i agraint, per descomptat, un cop més al Parlament la seva hospitalitat per haver-nos allotjat en aquest acte.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

A continuació, té la paraula el senyor David Bondia, director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

El Sr. David Bondia (director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Molt honorable presidenta del Parlament de Catalunya, digníssimes autoritats, amigues i amics, un cop més ens trobem reunits a la seu del Parlament per fer el lliurament del Premi Solidaritat i la menció especial als mitjans de comunicació.

Un any més, és motiu d'una gran satisfacció veure com diverses entitats de la societat civil desenvolupen una tasca silenciosa, i molts cops anònima, per tal que la garantia dels drets humans i la seva efectivitat no sigui solament un eslògan polític que es repeteix cada 10 de desembre.

En aquest sentit, convé que ens detinguem a reflexionar sobre alguns factors que qüestionen el principi que afirma que tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets, ja que es configura com una afirmació abstracta per a una gran majoria dels éssers humans.

Malgrat que d'un temps ençà sembla que els mitjans de comunicació centrin tota l'atenció en la crisi financera global que enfonsa l'economia mundial, em sembla més que mai necessari alertar sobre dues situacions que impliquen greus violacions dels drets humans i que no tenen tant impacte mediàtic: la pobresa i la crisi alimentària.

Sembla mentida que en un món globalitzat el binomi pobresa/riquesa sigui més extrem que mai. Això ens impulsa a buscar-hi una solució més enllà de les mesures estrictament econòmiques, ja que la majoria de respostes han anat orientades a buscar remeis parcials a la pobresa i no a corregir-ne els problemes estructurals.

L'eradicació de la pobresa no ha de percebre's com un gest de caritat, sinó que és un acte de justícia. És la protecció del dret fonamental de l'ésser humà: el dret a tenir una vida digna, a viure en dignitat. La pobresa és, en últim terme, la negació de tots els drets fonamentals de la persona, i, en conseqüència, una violació flagrant dels drets humans. Potser és el procés més massiu de violació dels drets humans. Com va dir Nelson Mandela a la cimera mundial sobre desenvolupament social de Copenhaguen, "és la cara moderna de l'esclavatge", i en aquest sentit és un deure de la societat moderna abolir-la i eradicar-la.

Entre les mesures urgents per pal·liar aquest llast, és necessari invocar la plena efectivitat del dret humà a l'alimentació, un dret reconegut de manera programàtica en l'article 25 de la declaració universal dels drets humans i, ja amb caràcter obligatori, en

els pactes internacionals de drets civils i polítics, de drets econòmics, socials i culturals i en el dret humanitari. Som davant un dret que protegeix el dret de tots els éssers humans a viure amb dignitat i a no passar fam.

Malauradament, la fam ara té més boques, i moltes persones d'aquí es troben en aquesta trista situació. Per aquest motiu, es fa totalment imprescindible el treball que du a terme des de fa molts anys la Fundació Banc dels Aliments. Aquesta fundació és una entitat benèfica sense ànim de lucre, independent de tota ideologia econòmica, política o religiosa, basada en el voluntariat i amb l'objectiu de recuperar els excedents alimentaris de les empreses i redistribuir-los gratuïtament entre les persones necessitades d'aquí, i així evitar qualsevol malbaratament o mal ús dels aliments per lluitar contra la pobresa alimentària i contribuir al desenvolupament sostenible d'un món més net.

Per fer realitat aquesta utopia, el Banc dels Aliments es basa en diversos principis ètics: la primacia de la gratuïtat –els aliments són rebuts i distribuïts gratuïtament; el treball voluntari dels col·laboradors, basat en el principi de la solidaritat; la seguretat de la distribució justa, sempre mitjançant entitats benèfiques reconegudes i homologades que poden assegurar la destinació correcta dels ajuts alimentaris; la contribució a la sostenibilitat i a la preservació del medi ambient evitant la destrucció d'aliments en els abocadors, i la promoció de la solidaritat vers les persones amb necessitats alimentàries.

En els darrers mesos, les bosses de pobresa i de col·lectius marginats han crescut de forma exponencial, i, en conseqüència, aquest últim any quasi s'ha duplicat la demanda d'aliments que fan les entitats receptores de la Fundació Banc dels Aliments. En aquest sentit, la tasca del Banc dels Aliments ultrapassa la lògica de rebre i lliurar aliments d'excedents agrícoles o de producció del sector industrial alimentari. La lluita contra el malbaratament i la fam d'aquí va més enllà d'aquest treball. El Banc dels Aliments també es preocupa de conscienciar la societat i de buscar nous mitjans per involucrar-la en la seva lluita; de conscienciar sobre el fet cada vegada més punyent que la pobresa alimentària no existeix solament en els països del tercer món, sinó també en el quart món, al voltant de casa nostra; de sensibilitzar sobre les desigualtats socials i la fam que es pateix al nostre entorn; de promoure la interiorització de valors, i d'aconseguir la implicació activa de tothom en les situacions de pobresa i fam que es pateixen a les nostres ciutats.

Conjuntament amb aquesta tasca de sensibilització i de conscienciació, es fa també necessari considerar que la justícia és absolutament essencial per a la satisfacció del dret a l'alimentació, ja que en les relacions entre rics i pobres la llibertat oprimeix i la

lleï allibera. Fer que el dret a l'alimentació sigui exigible judicialment significa que la gent pot buscar reparació i exigir responsabilitats si el seu dret a l'alimentació ha estat violat.

Així, doncs, la lluita pels drets humans, entesa com un procés històric i continu de permanent recerca del bé comú de la humanitat, que tot just ha començat, ha de seguir, però cal orientar-ne els objectius cap a l'eliminació efectiva de la pobresa i de la crisi alimentària.

És per tot això que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar el vint-i-quatrè Premi Solidaritat a la Fundació Banc dels Aliments.

S'ha de destacar que aquest any, com l'anterior i els propers, l'obra d'art que s'atorga al guanyador del Premi Solidaritat ha estat feta expressament amb aquesta finalitat. Aquesta obra escultòrica, l'ha feta l'escultor Jaume de Córdoba. Volem agrair des d'aquí la predisposició i la generositat del senyor Jaume de Córdoba, ja que des del primer moment que ens vàrem posar en contacte amb ell per demanar-li que fes una obra d'art amb la finalitat de ser atorgada en aquest premi es va mostrar sol·lícit i va acceptar que la seva obra fos una senya d'identitat de l'Institut de Drets Humans de Catalunya amb vista a futures edicions del Premi Solidaritat. Per tant, volem donar les gràcies al senyor Jaume de Córdoba i felicitar la Fundació Banc dels Aliments pel premi rebut.

Rep el premi el senyor Antoni Sansalvadó, president de la Fundació Banc dels Aliments.

El Sr. Antoni Sansalvadó (president de la Fundació Banc dels Aliments)

Molt honorable presidenta del Parlament, benivolguts president i director de l'Institut de Drets Humans, entitats benèfiques, representants de les indústries alimentàries, mitjans de comunicació, voluntaris i treballadors del Banc dels Aliments, amics tots, en nom de totes les persones que col·laboreu amb la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona i el seu patronat, us volem manifestar el nostre agraïment per aquest guardó que és el Premi Solidaritat 2010.

Però quan fa un mes vàrem rebre la comunicació del vostre president que ens informava d'aquest atorgament, de seguida vàrem pensar que aquest premi no era tan sols per a nosaltres. Un dels principis fundacionals que defineixen el funcionament dels bancs d'aliments és el de donar i compartir. Compartir-ho tot: els problemes, l'acció i també els premis. Per això és obligat manifestar que el premi no ens pertoca només a nosaltres, al Banc dels Aliments, sinó també a tots els qui participen en la construcció d'aquesta cadena solidària de lluita contra la pobresa: les indústries

alimentàries que ens donen suport; les entitats benèfiques que cada dia distribueixen els aliments i atenen els pobres; els voluntaris i treballadors que de forma desprésa s'esforcen per ajudar el proïsme, i els mitjans de comunicació, especialment el programa 'Solidaris', de Catalunya Ràdio, els responsables del qual avui ens acompanyen, que ens ha donat veu i ens ha permès divulgar el nostre projecte. Els hem de felicitar tots.

El nostre marc d'actuació és el d'ara, avui i aquí. Treballem aquí, a Catalunya, on hi ha una pobresa que sovint no la tenim en compte. Treballem ara, amb un model adaptat al nostre temps. I treballem avui per donar resposta als problemes del dia a dia. No demanem diners; demanem aliments, que és el que ens manca. El nostre objectiu és lluitar contra la pobresa: la pobresa estructural; la pobresa dels infants –el 25 per cent dels infants de Catalunya neixen en la pobresa; la pobresa dels adults; la pobresa dels malalts; la pobresa dels jubilats, i la pobresa generada ara per una part dels 700.000 aturats de Catalunya.

Aquesta crisi, malgrat tot, tindrà un aspecte positiu: comportarà un canvi a la societat, una visió nova. La societat civil –persones, empreses, institucions– va prenent consciència que ha de contribuir a solucionar els problemes de la mateixa societat. Així, la solidaritat també esdevindrà un motor econòmic. Enguany hem repartit 11.000 tones d'aliments a la província de Barcelona, amb un valor aproximat de 25 milions d'euros, que s'han fabricat, que els han fet les indústries, que tenen treballadors, i això ha fet moure també aquest sector.

El model del Banc dels Aliments ara ja és universal. Es va iniciar a Arizona, un estat pobre dels Estats Units, es va estendre a Europa i després a l'Amèrica del Sud, i actualment a la resta de continents. A Espanya es va iniciar el 1987 gràcies a la iniciativa d'en Jordi Peix, vicepresident del banc i que avui ens acompanya, i es va estendre bastant de pressa per la resta de l'estat. La mateixa FAO ja el promou en els països en via de desenvolupament com a model que integra diferents sectors de la societat civil en la construcció d'una utopia que esdevé realitat mitjançant l'esforç conjunt d'una xarxa solidària.

Tenim un mètode diferent, i és un model original. Llitem també contra el malbaratament dels aliments i fem que sigui motivador per a les empreses alimentàries evitar el cost de la destrucció, i sobretot participar en una lluita per una causa justa, precisament en allò que produeixen. Els costos són baixos; els resultats, molt interessants. Enguany tenim l'objectiu de distribuir més de tretze mil tones a tot Catalunya. I, sobretot, el model és sostenible a llarg termini.

Però aquesta utopia, encara cal consolidar-la. Hem aconseguit que tingui un alt contingut ètic fent-hi participar el sector productiu, evitant la destrucció d'aliments i així defensant també el medi ambient i, finalment, considerant i situant l'alimentació com un dret humà fonamental. Ara ja hi donem també un valor econòmic, per a les indústries, per a les administracions i per a tota la societat, que a vegades demanem que es mobilitzi en captes extraordinàries per tal de fer front a moments d'escassetat.

Finalment, voldria expressar que la nostra lluita no s'acaba. Actualment –en parlàvem abans amb l'honorable presidenta– hem iniciat una crida als parlamentaris de tot l'estat perquè sigui reconegut aquest model de lluita contra la pobresa i s'augmenti el nivell de desgravació del migrat 35 per cent, el més baix d'Europa, a un 50 per cent com a mínim; o més. Ja hem aconseguit que el Senat ho expressés l'any passat en dues mocions promogudes precisament per senadors catalans a iniciativa nostra. És per això que ara voldríem que finalment tots els parlamentaris del Congrés donessin suport a aquesta proposta per tal que el que creiem que és ètic esdevingui econòmic i, per tant, sostenible a llarg termini. Vull afegir que l'honorable presidenta ja ens ha promès la seva ajuda amb aquests parlamentaris.

En nom del Banc dels Aliments de Catalunya, us dono les gràcies a tots, i especialment al voluntariat, que creix en una Catalunya que sap mobilitzar-se per lluitar per una causa justa i que dóna el que té de més preciós: el seu temps i el seu esforç. I, sobretot, moltes mercès a l'Institut de Drets Humans per haver reconegut la nostra tasca i haver-nos animat a seguir lluitant per defensar un món més just.

Moltes gràcies.

El Sr. David Bondia

El treball dels mitjans de comunicació és fonamental per denunciar i per conscienciar de les desigualtats socials que hi ha en el nostre planeta, de les arbitrietats que moltes vegades comenten els poders públics i de la necessitat de donar veu als qui no en tenen, aquí i arreu del món.

Els mitjans de comunicació, amb la denúncia i la crítica constructiva no partidista, poden crear les condicions per construir un estat i un món on els valors dels drets humans no solament siguin inherents a les entitats de la societat civil, sinó que també guiïn les actuacions dels poders públics.

En aquest sentit, els drets humans, la cooperació i el desenvolupament tenen un altaveu a 'Solidaris', de Catalunya Ràdio. Així, la ràdio nacional de Catalunya es reafirma a l'hora d'explicar el món des de tots els punts de vista, llegint entre línies i posant damunt de la taula tots els perquè de les balances que compensen i

descompensen el món. Al programa 'Solidaris' es diuen les coses pel seu nom, encara que siguin incòmodes. Es parla de cops d'estat, d'agressions injustificades, de crims de lesa humanitat, de desigualtat social, de desastres mediambientals, de pobles oprimits, d'interessos econòmics per sobre les garanties dels drets humans, de multiculturalitat i d'interculturalitat.

És per aquest motiu que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar la menció especial als mitjans de comunicació, que reconeix els treballs periodístics en l'àmbit dels drets humans, al programa 'Solidaris', de Catalunya Ràdio, dirigit per Rita Marzoa, per la seva tasca d'abordar setmanalment l'actualitat des d'una perspectiva social i de donar veu i suport a la lluita dels moviments socials de la societat civil catalana.

Rep el guardó la presentadora del programa, Rita Marzoa.

La Sra. Rita Marzoa (presentadora del programa 'Solidaris', de Catalunya Ràdio)

Bé, David, gràcies per aquestes paraules tan boniques. Presidenta, senyor Saura, senyor Bondia..., bona tarda a tothom. En primer lloc, deixeu-me agrair en nom de tots els homes i les dones que fem el programa 'Solidaris' aquest reconeixement que l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha volgut fer al programa.

Per a nosaltres és un honor molt gran, un premi com aquest, pel que comporta de reconeixement de la feina feta i del compromís assumit, com també deia el David abans, però també de persones que han estat i són referents per a nosaltres, exemple de trajectòria i de compromís, referents sense els quals no podríem fer el 'Solidaris'. Gràcies.

Enhorabona, abans de res, també, als protagonistes dels premis d'aquest vespre, a la gent del Banc dels Aliments. Sovint mirem arreu per buscar motius per a la nostra acció, i és important que des de la comoditat que ens dóna aquesta democràcia imperfecta mirem de permetre alçar la veu als qui no en tenen, als qui ni tan sols tenen els mínims per poder posar de manifest la manca de drets fonamentals. I així ha de continuar essent. Per tant, a nosaltres ens hi trobareu sempre, al vostre costat. Avui és gratificant constatar que hi ha qui en aquest racó de món còmode ha decidit passar a l'acció per dignificar el dia a dia de persones amb necessitats humanitàries. Moltes felicitats als solidaris per un reconeixement encertadíssim, i felicitats també a qui ha decidit atorgar aquest premi al Banc dels Aliments.

Diuen que Josep Anselm Clavé deia allò de: "Instruïu-vos i sereu lliures, associeu-vos i sereu forts, i estimeu-vos i sereu feliços." Doncs no és cap bajanada, ni cap declaració naïf. La formació, el treball en equip per la consecució de la llibertat i una gran finalitat,

estimar des de la grandesa de pensar en l'altre per ser i fer feliç, són segurament els motius també que els defensors dels drets humans practiquen cada dia al món; homes i dones al Sàhara, a Birmània, a Egipte, a l'Iran, a Cuba, a Palestina, als Països Catalans, a Flandes, a Euskadi, a Sud-àfrica, a Escòcia, a Andalusia, a Califòrnia, al Punjab o a Mongòlia; homes i dones que seran motiu de la nostra atenció, del nostre respecte i de la nostra admiració, el mateix respecte que volem tenir pels qui lluiten, homes i dones que veuen vulnerats els seus drets, allà, però també aquí. No hi ha desenvolupament humà sense llibertat ni respecte als drets humans, i és en aquest negociat que també hi trobaran la gent del 'Solidaris'.

He tingut la sort de trobar pel camí l'Adrià Bas, la Vanessa Carrión, la Carme Colomina, la Pepa Ferrer, la Mireia Dalmau, en Francesc de Dalmases, la Laia Altarriba, en Gustavo Duch, l'Esteve Cardús, en David Casablanques, la Rosa Sillué, homes i dones que fan gran el 'Solidaris' cada dissabte a les tres de la tarda, aquest any, a Catalunya Ràdio. Jo m'atreiria a dir, fins i tot, enorme, si no fos perquè pot sonar una miqueta vanitós. També és d'agrair que hi hagi gent a la direcció de la meva empresa que hagi cregut en aquest projecte petitet, però que avui se sent enorme per aquest reconeixement que ens fa l'Institut de Drets Humans.

Però espero també que em permetin, que estic segura que ho faran, que tingui un record ara –i m'atreveixi a dedicar-li aquest moment– per a qui ha fet tant per nosaltres en el mestratge del camí de la denúncia de la vulneració d'aquests drets. És algú per a qui mai no tindrem prou paraules de reconeixement, crec, ni nosaltres ni aquest país. És d'aquells exemples d'home honest i digne que un país no acaba de lloar per pudor, però que es mereix totes les coses bones que li passin. El 'Solidaris' avui és distingit per l'Institut de Drets Humans, i des de la modèstia li dediquem aquest premi. Segur que tots els solidaris avui tenim algú que estimem molt i que diríem: "Dediquem el premi al meu marit", "a la meva dona", "al meu company"... Doncs nosaltres avui el volem dedicar, si m'ho permeten els meus companys, a l'Arcadi Oliveres. Precisament, crec que ahir el van reconèixer amb l'Emmanuel Mounier de Catalunya 2011. Perquè és un mestre del coneixement, un professor de l'àmbit socioeconòmic; pel seu permanent compromís en la defensa, precisament, d'aquest desenvolupament humà, de la pau, dels drets humans i de la plena convivència. I ell ho fa al capdavant d'una institució que es diu Justícia i Pau. Doncs això: grans homes que també elaboren i ens ensenyen moltes coses. Nosaltres, com a joves aprenents, amb voluntat transformadora i amb més voluntat a partir del vostre reconeixement d'avui, continuarem treballant a la ràdio pública del nostre país per la dignitat de les persones del món, que és en el que creiem. Si m'ho permeteu, doncs, companys, dedicarem aquest premi a l'Arcadi Oliveres.

Gràcies a tots i bona tarda.

La presidenta

Senyores diputades, senyors diputats, president del Consell de Garanties Estatutàries, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, president del consell de govern i la direcció de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, guardonats –el president i el vicepresident, a qui he saludat abans, del Banc dels Aliments, i Rita Marzoa, protagonista del programa ‘Solidaris’–, jo crec que avui, en un entorn com aquest, al Palau del Parlament, el que celebrem, precisament, és la reivindicació de la solidaritat i de la fraternitat, la reivindicació de la feina que ha fet el Banc dels Aliments, i que fa i que encara farà, i la reivindicació de la veu –permetin-me dir dolça– d'un programa titulat ‘Solidaris’, que ajuda, amb la seva paraula i amb la seva manera de fer i d'explicar la solidaritat, entitats com la que avui ha rebut el premi i persones..., que, com tu, Rita, heu rebut la menció de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Precisament, entenc que en uns moments com els que vivim, amb un món convuls i desvalgut, ha arribat l'hora de la fraternitat i de la solidaritat. La humanitat ha progressat en nom de la llibertat i amb la recerca de la igualtat. I convé destacar que el món s'humanitza en la mesura que irromp amb força la fita de la solidaritat, amb tot el seu potencial alliberador i reconfortant, i s'instal·la en les nostres consciències i en el paisatge humà.

Com he dit, ha arribat l'hora de la fraternitat, una fraternitat que interpel·la la comunitat i la reclama com a antídote contra el desemparament, contra la dura i cruel solitud, contra un entorn sovint hostil i inhòspit. La fraternitat pressuposa escalf, caliu, xarxes de complicitat, mans esteses, deixar de ser simples números, meres estadístiques, i passar a ser persones, amb pell i vides diferents.

En aquest sentit, i tot i que sovint reclamem que els poders públics ho han de fer tot i més per la promoció de les condicions de vida, i que puguem convenir fàcilment que cal un sector públic que s'impliqui en el benestar de les persones i de les famílies, el que fa realment que una societat veritablement valgui la pena és que tingui gruix comunitari, que deixi camp per a l'ajut fratern i per a la cura de les persones que ens envolten.

I jo crec que podem estar mínimament orgullosos, perquè Catalunya té aquest gruix comunitari, Catalunya té una forta societat que s'encarrega dels drets de les persones, que treballa pels drets de les persones. Avui en tenim dos exemples, però si seguim els premis que històricament ha concedit l'Institut de Drets Humans de Catalunya veurem persones físiques i entitats –com la que abans ha dit la Rita, Justícia i Pau–

que també han rebut aquest premi. Som rics, tenim un gruix comunitari important, i en aquest punt hem d'estar orgullosos.

Per això, el premi i la menció que avui es donen, que hem acabat d'atorgar, i la mateixa denominació del guardó són especialment significatius, perquè impliquen un reconeixement públic de la consciència social, de la voluntat i el compromís de persones i col·lectius de fer la nostra societat una mica més acollidora i de fer arribar l'abraçada solidària als qui pateixen.

Enguany, el Parlament és novament escenari del lliurament del Premi Solidaritat, que atorga l'Institut de Drets Humans de Catalunya des de fa més de vint anys. És el vint-i-quatrè Premi Solidaritat que hem donat, i en conjunt, el trenta-cinquè entre premis i mencions.

Aquests premis han distingit persones i entitats amb un veritable recorregut en la lluita pels drets de les persones. Mirant enrere i fent un repàs dels premis atorgats, permetin-me que n'esmenti un parell. De cap manera no em vull oblidar dels altres, però quan he mirat l'acte que havíem de fer avui i he repassat el que havia fet l'Institut de Drets Humans m'he parat en dos o tres projectes en els quals, per les meves obligacions anteriors, vaig tenir no dic molt a veure, però sí a viure.

Un d'aquests dos premis va anar dirigit a un projecte relacionat amb menors, menors amb problemes de conducta, menors delinqüents, menors de setze anys en aquell moment –en aquell moment al codi penal espanyol els menors d'edat ho eren fins als setze anys, després vam aconseguir entre molts grups parlamentaris que ho fossin fins als divuit, com era lògic, com l'edat civil, però en aquell moment no. Aquest premi, el va rebre el primer centre tancat de tot l'estat espanyol: el Centre Educatiu l'Alzina. Aquest centre va ser, i és encara, un model educatiu per als menors que amb problemes greus de conducta van haver de patir una mesura d'internament tancada, i molts d'ells, un percentatge molt alt, han aconseguit reinserir-se a la societat i ser avui homes i dones de debò. M'ha semblat positiu fer-ne esment. He aprofitat que la Rita ha recordat l'Arcadi Oliveres i he pensat: “Doncs jo també faré esment del Centre Educatiu l'Alzina”, que crec que té importància, perquè, després de molts anys, des del 1985, encara funciona i encara continua essent un model per a altres centres educatius.

I l'altre esment està relacionat amb les dones empresonades, sobretot amb les del Centre de Dones de Barcelona. És un projecte a què vosaltres també vau atorgar el Premi Solidaritat, l'entitat Ared, una entitat que va començar fa quasi vint anys amb un projecte molt petit. Avui el projecte és gran, és un projecte engrescador, un projecte que realment ha ajudat moltíssimes dones que han sortit de la presó i que ja les va

ajudar durant els últims dies o els últims mesos de presó, dones que avui tenen la seva feina, que saben defensar-se a la vida, i si no hagués estat per un projecte com Ared no hauria estat així.

Si parlem de persones, n'hi ha moltes, de persones: l'Arcadi Oliveres n'és una. Jo destacaria, i estic convençuda que tots vostès hi estarien d'acord, un gran mestre, un gran pedagog i un gran advocat, com és en Jordi Cots, una persona que durant tota la seva vida ha treballat per millorar els drets de la infància.

Són exemples, aquests, dels vint-i-quatre premis atorgats i de les altres mencions atorgades. Tots són importants, tots han rebut el premi de l'institut per la seva funció, per la seva funció social, per la seva capacitat d'arribar a la gent.

Amb el Premi Solidaritat, l'Institut de Drets Humans de Catalunya difon el que ciutadans i entitats fan per lluitar per la justícia, els drets de les persones i la seva dignitat. I ens trobem avui aquí per homenatjar i distingir amb veu alta i reconeixement una tasca laboriosa, bondadosa, que té només un rerefons d'estima per l'ésser humà i el seu dret a una vida digna. Perquè entre tots hem de lluitar contra la pobresa que comporta l'exclusió social d'alguns segments de la població i per viure tots amb la tranquil·litat que ni el nostre país ni la nostra gent ens giraran l'esquena.

Enguany, una veu i una acció han estat protagonistes, perquè, amb coratge, han treballat sense dubtes, perquè de forma decidida han fet real el que significa la paraula 'solidaritat', i hi han donat un sentit absolutament positiu que revela un interès quasi universal pel bé dels altres. La Fundació Banc dels Aliments i Rita Marzoa són sinònims reals i tangibles, i clars exemples, de la paraula 'solidaritat'.

Senyor Sansalvadó, m'he apuntat allò a què m'he compromès. Aprofito que aquí tenim representants dels grups parlamentaris, i tots tenen representants a Madrid, i, per tant, el meu compromís va també dirigit a ells. Jo crec que hi ha temes, hi ha aspectes i hi ha projectes en els quals no sempre ens posem d'acord, però jo crec que en aquest ens posarem d'acord tots els grups parlamentaris. I, per tant, des d'aquí, els diputats catalans intentarem dur a Madrid la possibilitat que el Banc dels Aliments i altres entitats semblants puguin rebre una desgravació superior que no la que tenen avui.

El Premi Solidaritat 2011 és un premi que en el cas del Banc dels Aliments es pot considerar ben i ben merescut, per la seva trajectòria i per una iniciativa que dóna una empenta als qui se senten perduts i sense sortida, que dóna amb cada aliment un somriure que recorda que tot és possible, que ningú no és menys i que una mala situació no ha de comportar ni per un sol instant el sentiment d'humiliació, ni l'exclusió de la persona, ni la pèrdua de la seva dignitat.

La Fundació Banc dels Aliments, cada dia, en cada racó i amb tot el seu esperit, aconsegueix, des del meu punt de vista, quatre premisses que converteixen una acció en vertadera solidaritat: els seus actes són materialment solidaris; es porten a cap per caritat i amor pels éssers humans; es fonamenten en la convicció de la igualtat, i es duen a terme amb rectitud de consciència.

D'altra banda, la menció especial al mitjans de comunicació ha recaigut sobre la periodista Rita Marzoa, pel seu programa 'Solidaris', un espai radiofònic en què fa del clam a la solidaritat una exigència de justícia per la dignitat de la persona; una aposta arriscada, però que sens dubte és també un exercici d'altruisme que va en consonància amb la seva manera de ser i d'actuar en la seva vida privada. No solament parla de solidaritat, sinó que el seu temps lliure Rita Marzoa el dedica a col·laborar activament com a voluntària en iniciatives locals de treball comunitari per a persones amb problemes.

Tots i cada un de nosaltres haurem de seguir treballant per fer un món més just, però sabent que, mentre algú passi fam, allà hi haurà els homes i les dones que voluntàriament dediquen temps i fan els seus donatius al Banc dels Aliments perquè cap boca no es quedi sense menjar, i que, mentre en algun racó es cometi una injustícia contra algú, sempre hi haurà una dolça veu que ho expliqui amb fermesa i defensi sense por els seus drets.

Enhorabona, doncs, als responsables del Banc dels Aliments i a totes les persones que hi treballen, i a Rita Marzoa i Catalunya Ràdio pel programa 'Solidaris'.

Vull finalitzar la meva intervenció recordant molt breument la trajectòria de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, l'entitat que avui novament atorga el Premi Solidaritat i que a part d'aquests premis ha destacat en la tasca de sensibilitzar la societat civil que moltes persones arreu del món, i també en la nostra societat, no gaudeixen dels drets humans bàsics, i que és feina de tots, poders públics i societat civil, unir esforços perquè això no passi. El mateix institut du a terme funcions d'assessorament i activitats formatives, entre les quals vull esmentar expressament el curs sobre drets humans, una trobada anual que ja fa vint-i-nou anys que se celebra, que és un referent acadèmic en el món social i en el món jurídic i judicial i que durant molts anys va ser present en l'agenda dels consellers i les conselleres de justícia del govern català.

N'he volgut fer esment perquè el recordo com un dels primers actes a què jo vaig assistir, com pràcticament puc dir ara aquí –no fa ni dos mesos, quasi dos mesos, que s'ha constituït la IX legislatura, i aquest és un dels primers actes que he presidit. I, per tant, em feia il·lusió, també, esmentar que un dels primers actes a què jo vaig assistir com a consellera de justícia l'any 1995 va ser al Col·legi d'Advocats –no sé si ara es fa

també, però normalment es feia. Va ser la inauguració d'un curs en el qual participaven mossos d'esquadra, treballadors socials, advocats i estudiants de criminologia, i, realment, a part de donar els crèdits que són necessaris per anar afinant i acabant la carrera professional, eren cursos que no solament donaven coneixement..., sinó que arribava a la gent la possibilitat d'aprendre més sobre els drets humans.

Encoratjo, doncs, l'Institut de Drets Humans de Catalunya a seguir aquest mateix camí i a fer l'any que ve els trenta anys.

I vull acabar la meva intervenció convidant tots els presents a fer seu en la seva feina diària el lema, molt ben utilitzat per la Fundació Banc dels Aliments, que diu: "En democràcia, la societat civil ha de vetllar per l'estat d'excepció social en què vivim."

Avui, com a presidenta del Parlament, tan sols puc dir que aquesta és la grandesa i la riquesa del nostre poble, de la nostra gent i de la nostra condició. I és aquest mateix poble, que amb honor i orgull represento, el que cada dia fa i ha de fer de la solidaritat una actitud personal i constant, el que ha d'agafar com a responsabilitat les necessitats i carències dels altres, i construir una Catalunya més ferma, més justa i infinitament més solidària.

Gràcies a tots per la seva atenció, i felicito de nou els dos guardonats.

Moltes gràcies.

